АԤСНV

ЕС—ѠVМЧVБЖА ІԤVЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕЂУП.

ÀХУ 1 м. 50 к. ÀХУ 1 м. 50 к.

№ 3 АУХАША МАРТ 28-РЗV 1919 ШVЂУСА-РÀАН № 3

АГАЗЕЂ „АԤСНV“ А—КАНТОРА АQНVҬ:

Напvла ѡvрађуа аазђеіуа ірvуалуп еілvрганv ірѡларазv
Убрі анаѡс-аҕіаад аздаҕак ауп іѡҭvу, агі адаҕа іѡvмкуа іqазароуп.

Напvла ѡvрађуа: àжабжђуа, аҳӡvрҭрађуа амаана-жађуа, асамvрqvлђуа „АГУԤ“ ахуаԥшуеіт; іҽеінv, іѡvзар—ірvдvркvлоіт; іҽеімкуа ірбàр, ма ірҽеінv, еілvрганv бзіа іҭаҕургvланv агазèђ іанvрцоіт, ма арҽеіра ҵабаа мvцху аԥахиv ірбàр, ма звнӡак агазèђ іаматахумкуа ірбàр-іаанvркvлоіт, імѡарvжуам.

Агазèђ „АԤСНV“ азv а-статіаҕуа іааҭђлаҭуп абрі „адрес“ ала Сухумъ Учительская Семинарія.

АQУА, 28 МАРТ.

Фvмз жларv зѐvззvqарцауаз àамђаӷv ааіт. Акѐнчла жлар іалvрхvз ѐізеіт а-совѐт ахтрà ѡvмш шvбжàз.—Àрі амза 18-рзv Алоізі ітеàтр аѐv жлар рсовѐт vђуҭоіт“-ћа, шàмахамзар еібvзvмђоуаз vqамvзт. Амшаԥ—шàра ѐіԥш зеӷv арі амш еігурђон.

Іааіт убрі амшӷv, асаађӷv. Іђуҭеіт жлар р-совѐт. „Жларv рхадараҕуà, адепутàтца рах Аԥснv іаҭагуђvу-іаҕv-ђvу ауаа мàчvуп, зеӷv ҭvм-уааvп, Аԥснv ахаҕуіђра нагӡа àрvмӡар qалап“-ћа зћоуаз аԥсаца рахҭ іраҵàн. Ахà ҭаукӷv ус рћоуан: „кvр-здvруа аоѡv даӷ-уvандаз, даӷ-уаҕандаз“-ћа àжа іҭалоу ѐіԥш, адепутàтца ћа іааз ажлар зеда рvмамvз ауаа роуп. кvр еілvвцоуа, кvр здvруа, харà іхуцvуа ҭоук-роуп. Кvр здvруа ауаѡv, àламvс злоу, іарà іус злаӡам, аӡv іус рѐеіҭvс іђарӷv, іхаҭ ус аҵкvс ѐіђнv іҭаҕуіргvлоіт.

Абрі аус абас іҭаҕуӡvргvладаћа ҭvм оѡvкдазцаар дамvрԥхаҭаразv. Акv-абрі àла залvмдарак hахvп-ћа hђом, ѡбаӷvhара аԥсаца зѐv àус hàмоу демократкуоп; арђ ахаҕуіђра звԥсоу рдvруоіт, hаҕvр рзàђуп, рхv азvнӷv, аӡv ізvнӷv, убрі ахаҕуіђра азvнvі мілаԥк ҭvс дqамларазvі ауп урђ іаагvлvеіжђеі ізvђуԥуа,-убрvі аqvнvҭ hарӷv hгуђvоіт Аԥснv ҭvс ізлàqамлара аус ҭђvрхvп-ћа.—Хԥаӷv—Урvсҭvлан іqалаз ареволіуціа дvу аб-іԥvнхас іннажvіт-мілаԥс іqоу зеӷv ахаҕуіђра роуразv, рхаҭ усҕуа рбарà дарà аҕуіђнv, рнапv іаннv; абол-шевікцеі, аменшевікцеі зеӷv абàс іqалааіт рћоіт,—Амерікаҭ еідкvлоу аштàтҕуа хvс ірvмоу Вілісонӷv еӷа дмілаԥђуа хvчvзарӷv аӡv еіћà сvлшоіт-ћа ҭvс дqаімцааіт іћоіт; асоіузкцаӷv убраҳ рхv кvдуп-абàрђ зеӷv ірvхуамԥшvкуа, урђ адепутатҕуа Аԥснv àхаҕуіђра азԥvрvҵарvм-ћа hаqам“ рћон.

Абàс àԥсаца рvѡнvуцqала àімакvра рvман.—Адепутàтца рахӷv, ԥvнђѡvк а-трібуна аqнvҭ. „Арі асовѐт ђvнч жларv іалvрхvз уаам, (совѐт цабvргvм, мчvмхарvла іааз уаауп“-ћа àжа ҭђàрцеіт, ахà реіhараѡvк арі совѐт паӡас, жларv рvтуђvха зћоуà совѐтvс ірvԥхаӡан, март 20-рзv Аԥснv автономіа змоу акv аhасаб àла аҕvрђ республіка іаларvҭђхаӡеіт.

Оӡку-ҭђà абрі автономіа змоу Аԥснv Аҕvрђ республіка лалаҭас, еідкvлага—ԥѡàрас іоуша а-конституціа ҭђvрхразv акомісіа дvук мvрцvкуа іҭаразv іqоуп. (Акомісіа-ѐv іҭоуà рvбжаѡvк ђарђ апарлàмент аqнvҭхvоіт, рvбжаѡvк Аԥснv-жлар р-совет аqнvҭ хvоіт). Абрі даàра іус дvуп Аԥснv азv,аусђуа зеӷv ірееіhàуп. Ҭра анvqамлуа àамђа-зv, дàара агvђра hамоуп, Аԥснvгv ҭvс іqаларvм, автономіа накӡа àрђап-ћа.

ÀԤСVУА ЖЛАРÀ РЗVЋАН ГУК АЛА АУС ЗУЂУÒ (АУÀА) БЗІА ЖVУÀАІТ, ДÀДРАА!

Шхv аԥабàа дvу арбанv àжабж-ѐvц рћагасvі, àжа еімдàгасvі „АԤСНV“ ћà àхӡцанv àԥсvуа газеђ іђщvжvз ҭарда-мvцхv hаігурђанv hаԥvлт, (іhадаhкvлт), ҵvҭарà дvу щvзаhђоіт, дàдраа, мкіàна hазмеігуђзоз, арі аус ѐvц щхаѐv іàаганv àс ірласнv іахҭђаҕущургvлаз. Анца ҭарда змvчvу іхàірітааіт, накӡарà аіђааіт арі раԥхаӡа аԥсvщала іђvцvз а-газеђа, „АԤСНV“. Анца іадvігалààіт (іаіђааіт) арі агазеђ ус-уѡцàсvі, ђабàа дҵаѡцàсvі: зхvàзv харhàгак іамvрѡаҭуоо, аҭvм уàа рqvнҭ àжа губзvђк іхнàмхvуа, Аԥснvі, Аԥсацеі згv іàбvлуа ірvҵазvмкуа ауàа.

Іàшанv щарà арі агазеђ іҭанvщцаз ѐԥш, hарà аԥсаца hазvћан аԥсvщала агазеђ аҕvҵра ҭарда іус дvуп: дарбазàлакӷv, àԥсаца рqvнҭ зхv здvрvуанv іqоу, арі агазèђ іамеігурђаша ѐѡv дqаларvм.

Ћарà Àԥсаца hашхазvжларvуаҭv дvргас іhамоу еіhарак hабvзща-àԥсvщадоуп. Убрvі аqvнҭ hàԥсvуара мvзvндаз. аҭvм уаа hрvламӡзандаз-ћа згуòхуа hабvзща-аԥсvща змvрӡша аус даҭђазароуп. І і а ш а н v арі іђщvжvз Аԥсvуа газèђ ҭарда àлшоіт hабvзща ннакvларазv, зхv мшаҕакуа, гvк ала, ԥсvк ала аус звуа, іацхрàауа ауàа àіуазар.

Анцà іћааіт, арі Àԥсvуа газеђ іабзоуранv, іаhхашђvрцv ѐӷ-згvм hабvзща-àԥсща еіђуханv, ѐс-àаіра іацлòо, іазhіуà іqаларцv.

Анàѡvс згуђvхаҕуеі аhаҭҕуѐі ҭарда іраҵанv ісvлоуп, ахà vрђ зеӷv сћооітћà сàлагаԥ акvс сàжа такv іаухàшт, щгv арҭvђшт, абàс, іqалàп, ҵаукv сажа гvàмхуас, гуàлсvс, іqацанv, іщԥоугуђі арі аћараћа ісvзгуàанv еібарћћар; абрі аqvнҭ, сгуђvхаҕуа зеӷv рћара ѳж-азv сvрqуаҵнv, сгv іàмуа, іђамзаҕуа рàхҭ, акvі-ѡбеі àжа маҵара анvсцооіт:

Урvсҭvлан ареволіуціа дvу іqалаз мілàђvс іqоу зеӷv рхv іаҕуіђнv, рхаҭv усҕуа рхàла ірбоонv іqанацеіт-ћа щгазеђ енvщцооіт, ахà абрі щарà іззvщћоо ахаҕуіђра Àԥсаца рзvћан мкіана іqамлàц, абрі нахvсӷv аакіскіа іqалàпћà оѡv дàҕугvђраҭv ізбоом; ізбàн àкузар, àжлар хаҕуіђра рvзђоо аҵàреі амчvі рòуп, насvђдаранv, hарà заҳзvу, уігі егігі hамаӡам; ахаҕуіђра hаузарӷv hарà еха, зеӷ-рvла hамvчvмханv hазлàqоу ала, hхàла маҵара hхv hазнvqугоом, hаусҕуа hазбòом, арі іаашанv, лабѐаба, іаабòоіт, іаадvруеіт.

Знапv-аѐv hàqазалакӷv, Àԥсуа жларà мілàђvс ізеіуòу оѡv ізлеідvруа рvбvзща-àԥсща рԥvмӡуонv, рvqазҭа бзіаҕуа рàнахоонv, рvѡнvуцqаҭvі рvусҕуеі, рvԥсàдӷілvі сасцàс àкумкуа іҭаԥщvмоу-еԥш дарà àҕуіђнv, іqалар, абрі ѳуп hарà іàhђахvу, абрі òуп Аԥсаца іҭаԥсvуоу змvрѡàҭоонv hарà іàабоо.

Оӡкv знапаѐv hàqоу аҕvрђцеі hареі жvҭӷv àкvр hаіцvqазаап,ахà усqан урђ hàбvзща іаԥvрхагамvзт, hàqазҭа бзіаҕуаӷv дvрѡàҭарцv іаҭђамvзт, hаԥсàдӷvлӷv hàмаркvуамvзт; ехаӷv урђ, ђvнамгак hзvруп-ћà hàqам.

Ћарà мкіà hахv hаҳімӡаԥ, hажларv ааӡаҭvп, іhацхранv hђvргозар, hашаԥсvуа—жлароу hамvрѡàҭаҕуа hаіҕудvрхòозар ҳзуп дарà рзv мамзар hарà ехà hазламvчvмхоу àла іhалшагуҭоозе

Дàрбанзаалаӷ оѡvҭvѡса мілаԥvс дзідòу ібvзщала-òуп ізлардvрvуа. Зvбvзща зԥvзvз àжлар рvхvзӷv рvжлаӷv vзvуоіт абрі аqvнҭ ҭђра-дvргас, абі-іԥvнхàс іhамòу hàбvзща àԥсща даàра hазхvцнv ізмvрӡща àмѡа іàаша іԥщанv vі ћанvларòуп. Сарà сгуанvла, hарà hахазvжларнv, hàбvзща хазvзар, hашколҕуеі, hанvћарҕаҕуеі hаусћарҕаҕуеі рѐv, hàбvзща, àԥсща рàԥха ігvлазароуп.

Ћаԥсаҭvлан Àԥсаца рvшколҕуа-рѐv аҭvм-бvзща àԥха іргvланv hарà hàбvзща аԥсща (сасцàс) àҭђах іргvланv vі qамлàроуп.

Ахаҕуіђра жларàс іqоу зеӷv ірòуітћà анvщћа, hàіԥш зеіԥшvу дасà мілаԥк іòуа hарӷv іhагvмхароуп.

Цòуп. hарà мкіàна аҵарà hàмам, hазvqацàм аус азv, ахà еӷà ус àкуітћа qазvҭа-злàмоу àла hахӡvі hàжлеі хѡàмкуа іааԥшуазарон імѡаҭòнv; абрі òуп Аԥснv гvк-ала ізђахvу, іqаітцаша аус.

Аҵvхуҭанv, сщvћооіт дàдраа, арі hагазèђа „АԤСНV“ аѐv іанvщцòо àжаҕуа іаԥсvщанv, іаԥхо ізv аілvргара баргvмкуа, імàріанv оѡv іаhауà, ігуеіђòд іqащцалацv.

Іцабvргvуп, hàбvзща іазvqацам мкіана аѡразv, àжаҕуа кіаѐvуп, ахà уезӷv аԥсvщала іҭђнахvуа, іàанагуа àжаҕуа рvла hасàб азvунv оѡv іѡvр, іаԥсvуанv агазèђ іаԥхоо, іанvу ҽеіла àілvргара іԥvуадаѡхарvм-ћа сvqоун.

1919 ашԥусаҭvі 16 март-азv.

Мàан Дімітрі.

АБГVЕІ АСVСІ.

(Крілов іàжа маана).

Амч змòу іqнv іанàӷ, àмч змàм іхàрахуеіт,
Арі ахсаàла іраҵанv історіа qнv іаабоіт,
Àкузтћа hарà уі аҭv історіа qнv іанаhамцеіт,
À а уі аҭv àжа маàнаҕуа рvqнv абàс іріhоуіт,

⁂

Асvс ашòура мшазv інеіт аӡv аqнv ӡvжра,
Іаҕумщар іауqалахvуаз аріеԥш арvцhара,
Убрі àдӷvланv àаігуара àбга млà ҭашаqара;
Àлаԥш шнаҕущаз ҵqа а'еазнакvіт асvсах àіхара.

⁂

Àус азакуан ԥшреі àhасабі іаҕунакvіт àђара,
Іаҕуqааіт: „іщԥа угуђі, мvԥхаҭах, уԥvщ мрvцђіала уарà
Сӡv рvжҭv цђà аԥслvмӡvі алvђі рvла àрхуаҭра!
Арі еԥш амарђаԥàлразvн vхv хvзжап сарà“.

⁂

„Абга лашà азін снаҕауазар ігуђнv іасћауеіт:
Іарà лашà аладаҳv-щҭаѐак рvqнv ізжуѐіт,
Абрі аqнvҭ агуаàра іарà іqанацоуеіт:
Аӡvржҭ àрхуаҭра амалаӷv сvла іqамлvеіт.

⁂

Ус àкузар арі аqнv àмц сћоуазап сарà,
Аӷіаԥсàм! Оѡv іаhахѐума адунеі арі еԥш амvарђаԥàлра!
Ісгуалащауеіт цvԥх àԥхvн абрà уарà vцhара,
Абріӷ, сàԥhнаӷла, макіàна сарà ісvмам ахащԥра“.

⁂

—„Срvцhаша! макіàна сііжђеіӷ шvђусvк схvцуом сарà“.
—„Ус àкузар уаҭà акун“—Сарà оѡ дvсзалам ѐіаҭара“.
—„Ус àкузар уvа, уђахv іакун, ажакала, àкухап щарà щvҭђра,
Шхаҕà, щлаҕуа, щvхҭца, заӷv àбааԥсv щаҭђоп сvзнvqугара.

⁂

Іщvлшауазар іанаӷ аԥхасҕа щаҭђоуп сvђара,
Акузтћа, урђ рԥàрнак уарà уqнv еілсvргап агунаhара“.
Ћàі! сарà сvзхvурцауазеі,—ісvмамеі ахара“.
Ѐvмђvн! сщзvрvѡуаз саàԥсеіт, ахà сvмам, аласбà, ухàра еілvргара.

⁂

Уарà ухàрара убрі акухvеіт,
—„Сарà акрvфара сԥахvеіт“
Àбга лашà абасӷv аћеіт,
Àбна аршvрах асvсӷv агvеіт.

Васо.

АԤСАЦА-РЗV ГУК À.ІА АУС ЗУУÀ „АГУԤ“!

Іаха, март 3-рзv, ісòуіт іахà ожраанӡа аԥсvщала іqамкуа, 27 ԥеруал азv іђщvжvз аԥсvщала агазеђ „АԤСНV“. Сарà сгv ҭаqа іахvаз, шаqà іаздаз зеӷv ажàла ісћàп-ћа іаҕускvр ісvлдарvм, ізбан акvзар, убрvі аqара ажказѐо уаѡvм, селагàрћа сщòіт. Амала hаҕvр зҕу Д. Гуліа іћан еіԥш аԥсаца ҽаԥарак-аqара hаԥхаqа hцеіт. Амала ԥсvуа захӡнv ԥсvща зћоуа ізv 27 ԥеруал азv ізшѐт; са саӡvкнv сvхvђàала агазеђ „АԤСНV“ аnсоу іщvздvруаз даара сvбҕа еҵvтцт іхуазща, іцаӷ сѐvханv, агvрђ амілаԥђуа рахҭ сvђулаца рѐv іаhа сvԥхамҭакуа сраҵажо сàлагvеіт, ізмааноу сарӷv ісvмдvруа. Ахà аҭђах сvqазҭа санахзvцоп іанvздvр хvх ішvісћаз сvзvqала: аоѡvҭvѡсаӷv-ажларӷv рvԥсалӷvл бvзщала аѡреі аԥхареі анроу ҭарда імазара дvуп; абрvі ахvх рvԥсадӷvл бvзщала àгазеђ анvрзvqаца-іанрvзђvж vі жлар-рзv ібаqоуп; звԥсадӷvл бvзщала агазèђ зоуз ізvзнvqугаз ажлар рvзра алшом. Ізбан зар уі сара ісvмћарӷv іззvмдvруа уаѡ дvqам: акамбаҭ аҵа зхòу іахvмхкуа аҕvч ізгом, насӷv аҵа хучvк іђуђуанv іахàзар, акамбаҭӷv, аѐада абга іанамцаіо еԥш аҕvч імцаміар, ізахvхvуам. іарӷv нхот,..

Абрvі аамvҭђах, апап іԥа дvімардон-ћа, сvхуђàала сарà сщvћоіт щарà абрvі аус-дvу Аԥснv-абаqа аҭапv зкvз „АГУԤ“ напvзлащкvз аус гуѐvђра азvщмурцv, ізбан-зар, амѡа щvзђулаз ҭарда хàра щцаанӡа даàра щаагуђасvпт, цхvраара щvзђо мачхапт, ахà щазхуц ажvҭvі Аԥснv, щрvзхуц іђуз аԥсаца, ізбан зар уажvҭі àԥсаца щћазхуцvр хара уаѡ дvзцоуам: дасу зеӷv рхv іаҭђоуп, жлар рзvћап уаѡ дцvсуам, аӡv ігу іамукуа днагуагуарӷv ігулаԥца алапҵа іҭкларцоіт ма іҭапv ђvдvрԥоіт. Ћарà хщvѡ hамазар зла жђvрша убрvіоуп h-Абжvуа рѐv аԥсvуа ђvԥак аѐv цара qазар? Абvржҭvі аамђазv атцара хщvѡс іqазvмцаз ажлар рзv аус щԥа уурvі?! Ахà щара згу бvлуаз ахvзхаз ҭоукv арvі еԥш аус дvу напv аналащкт, іздvруада звнӡа hаіамсvрц, hаҭђа hмvрӡvрцv hаqазар хучvк hахщvѡ ђанагалап, зхv щкvз аус.

Анца сvіћоіт, сарà, зхv щкvз аус щvмнvцàмаищалахо, жлар щарà щvла рvбҕа еҵvрхvуа, рvмч іаѕhауа, рvуàца раҵахо, раԥаца мачхо, рхааӡагvеі, іԥхазђазvмҭvшеі аусҕуа ҭђvрхvуа; ізѐаqо дvрдvруа, рvѐаqуара звђо делvркаауа, уажv зvҭђаҳ ігло ажлар ірvвагvлуа, Анца іцщара рvманv, аламvс бзіа рзацнv, ірԥvрхаго кажнv ірзѐіђvу ҭђvрхуа, Аԥсvнра мvрӡкуа інvqурго, абаԥ рvцкіс аҵеіца еђхо аамђа рхv іадvрхуо, ірзкамvжӡо аҕvчра іаqуҵуа, щvла Аԥсvнра, агуазhара, амч дvухо, іԥсvланv іхаахарц!v

Б. Чалокуа.

ААШVШ АҔУЏМЕІ.

Аҭvж амра лаша анvѡагvла,
Ааҭvш атvша лаҭца іахђажvз інђачҽеіт.

Ааҭvш алашара анаѐачча,
Оћла інеіхvеіт, ахà адӷvл іанамvҭђ,
аҕvђvцра іалагvеіт іщап.
Ус аћеіт абга аԥvнv ігvлаз ашqа
„Ізакvҭ гмvгvзе мщан сvблаҕуа аасхvсхvз-ћа“

„Уі цvрщагаӡам оѡ дvзvцщоуа,
Ікаамеђзам аҭvла зvрбгуа,
„Лашарбагоун Анца іішаз“. аћеіт аҕуцма
„Уі дуніа зvрлашоуа лашароума, ізvрԥvшӡvуа
Іԥшӡароума, ауаа ргу еіцvзхvуа гуеіцvхгоума!
Уі ауне hаԥс àбжа-hаблаҕуа згоуа.
Цӷарас іhаҳуа зеӷv hазvзуа“, аћеіт ааҭvш.

„Ћvі ахумгак бааж!“ аћеіт аҕуцма
Уѡvзђбvлгондаз утvша лаҭцаж,
Убасqан іубарvн амра-ԥvшӡа ішгvлуа інђаща
Адуніа ԥvшӡа алашарбага ішазгуаqуа.

Аҵінцал Герасма

Бедіа 20 нанћа азv 1919 г.

АԤСНV ЗГУ АЗVБVЛУА РЗV АКVІ -ѠБЕІ АЗКА.

Іаԥсvуанv іqоу, Аԥснv азv,аԥсуаа рзv згу бvлуа, гук-ала іqоу рзоуп ізvзѡуа.

Іаӷаԥхап дарà бзіа ібанv рvхшvѡ азvҭђнv. Ћара аԥсуа-мілаԥ, мілаԥvс іqоу зеӷv рvҭђах hгvлоуп ізлà-ћа щцаозар-цараалоуп. Аҵарà hарà даàра цӷа іhацмачзоуп. Аҵароуп бзіарас іqоу зеӷv злvтцуа. Амілаԥђуа зеӷv ҭђvзхvуа. Шvрзvԥшvп аҕvрԥцеі аерманцеі іщvнхуа-іqарцоуа-іруа, ізvҭђоу. Урђ рнаѡvзӷv мілаԥvс іqоу, зеӷv hара іhаіђvм оѡ дvqам. Ізбан щђозàр аҵарà дара ірvмоуп, анхаҭа-бзіа дара ірvмоуп, ахаҕуіђра дара ірvмоуп, дара рvсҕуа дара ірбоіт, іщvрђаху іqоуп, аҵӷара аѐv еіцхvрааҕуеіт- Ћарà àԥсvуаа зеӷv hарvтцахvеіт, зѐv hареіцахvеіт.

Араху ехаҭцvлоу аҕvԥахеуп іхулар ехаауа, ізvҭцvлоу аѡvзца роуп ізцаауа

Араху іадvруазар аҕvԥі аѡvзцеі аоѡvҭvѡса іоума іззvмдvрща даҳàаӡаз іԥсадӷvлvі іуаажларі?

Дvзvсзаалакӷv аоѡv ігу-бvлуазарòуп іцсадӷvлі іуаажларі рзv. Еhаракӷv абрі іуалvуп аоѡv аҵара змоу. Аоѡ аҵара змоу іуаàжлар дvрзааԥсароуп ізла ілшоуала ірзvмдvруа дvірhароуп, дvірцароуп. Злà хѡоу амѡà іаша іҕуіцароуп. Іуаажлар рзv аказv дvмааҭароуп зеӷv рvqнv дvрvцхраàлароуп. Звуажлар ірvцхраауа іхvоп дvзцхvраауа. Зхv іацхvраауа Анцаӷv діцхvраауоіт.

Ћара аԥсvуаа аҵарà змоу уі-еԥш-ђуа hалаӡам. Ҵара хучvк іаhзеіђvv акv аабар hаԥсадӷvлvі hàуаажларі hахащђvуеіт, hхv маҵара hàҭђалоуіт.

Кvр-ізкvу аӡvр щvqазар, звуажлар рзv згу бvлуа щvмԥшvн, аус зкvула.

Абар Анца іцvҭоуп аԥсvуа-газеђ аҕvҭцра іалагvеіт.

Ожраанӡа іѐаhаз, ожv аԥажара іалагаз hаіѡvзоуп hара. Агазèђоуп hазка.

Ізкола, щvрзаԥхàла ауаа звѐvхаша, ізvрqvшца, амѡа іаша іђvзҭаша àзка.

Àжа іалòуп: „Аԥхà іахvмӡаз, аҳщаща іѐаніраàлvеіт-ћа“ Анца іцҭоуп hаѐvхvеіт, аамђа іаѡсхазарӷv. Аԥха hаҳvмӡазарӷv аҳщаща hѐалаhкђароуп. Шђа іздvруада hамvӡvр, hазка hаԥvнхар. Шvмԥшvн, аамђа цоіт. Шхv щацхраа. Зхv іацхраауа Анцаӷv дvіцхраауеіт-ћа рћоіт.

Цінцал Герасма.

АГАЗЕЂ „АԤСНV“ ІАԤХУА РАХ.

„АԤСНV“ іаԥхуа àԥсаца зеӷv ірдvруоіт hарà àԥсаца агазеђ аҕvжра hгv іђеіжђеі кvр-ҭцvуаз, ахà іаhзvрѐеіуамvзт; ћара аԥахvума, hаіцазvрхvоз, àіhарак, амàл àкуп. Ожv арі агазèђ аҕvжра І. І. Рамішвілі ібзоуроуп. Шђарнахvсӷv уі àоѡ hаіђугуђvуоіт, аԥсаца агазèђ звԥсоу дvрнv аҵхvраара àрђуа іàлагаанӡа, іҭаҕуірхап, даҵхvраалап-ћа.

Убрі анаѡс, абàс іаàрласнv іԥнажvз агазеђ ііаҭанv іаhнарбеіт hкіԥх іаӷђуаз: „ќ“ даàра імачvуп, убрі аqнvҭ ҵара-ҵара уі аԥсvхурàс ԥvђрак „кі“ ааѡлароуп.

Убрі анаѡс іhàмам дvрѡаӷvх апбанҕуа: абрі аqнvҭ ԥ v ђ р а к абàрђ рцvнхурас: гу, ку, ху, qуааѡлароуп.

Ахà дvук мvрцvкуа vрђӷv hадаагалашт. Абрі агрà h-газеђ ѐvц ђа-дvус іàщvмђарцv hщvћоіт.

Іздvруада Абжуаа ìрахҭvу іѡvмђа Абзvԥђуа рах хучvк іхуанчаща ірvмхабар, іарà убvс-цђа Абзvԥђуа ірахҭvу ібvзща-іѡvмђа іхуанчаща Абжvуаа ірамхабар-ахà арі грас àӡvі-аӡі еібаhамђароуп, hаіqушанv hqамларазv.

Даԥvу ібvзща ішаанагvуа àла ішvіцазкаҭоу, àла іѡлааіт, hарà hàігурђанv іhадаhкvлоіт.

Абарђ рvҭђах, абрі агазèђ іаԥхvа зеӷv ћрvћоіт, іарà данàԥхалаӷ, іѡvзща. аԥхара здvруа ірідаразv, убас àла аԥхара здvруа зеӷv іàмԥхакуа інvмхаларазv, àԥхара ззvмдvруаӷv, іанvу àжа ддvрhаларазv.

Д. Г.

АҬVМ ЖѠАН АҴАҴА.

Дасvу ідӷvл
Шам еԥш іԥхаӡоіт.
(Аԥсуа жа-ԥца).

(Алгарђа).

Убрі àмшаԥ ауха, ашарах інеігоуанv, Елqан іан Шаріфà ԥхvӡ лvчкун ігvмкуа, ібзамкуа, дvӡаанӡа дшvqаз ѐіԥш, дvеіхvшащуа раШђа дааԥалуанv дvлбѐіт. Дцарhанv даачvхан, àбђааћа лабѐаба дvлбаз цҭа, ащ ааімԥаанv дvѡдvлvԥшvіт, ахà арі аулабѐабахvз, дабàqаз лvчкун. Аԥѐѡ-ћа ащ ѡvджvланv, лvлаҕvрӡ àкуаашуа, àмца аахvтцлvшҭаан, акуасђђаҕуà рхv ааідvлцап, длvѐћаҭеіт. Мурvђхуа ащ àшђкбж дарѐvхан:„Бгуàм-гуамрак ниаӡом абрі барàк. Зеԥшрà ԥхvӡ-хааз сvзлàз: Елqàн абрі ожv абрà даасvдгvлан, ажаҕуàк, сеіhарцv ігv ішђàз, ащ анvдбvжла сvрhàн сqаѐvхvеіт. Сvгунаhà Анца ібvђуіцааіт, саабмvрѐvхар сгуазхарà дсvмбуàз“, іћеіт. Ларӷv „Абрvожv сv-Елqан сvзкухшахàша àщђà дааԥалуа дvзбан,лабѐабаз цvсҭан азоп сvзгvлаз Сvелqан іԥсv-ђанv дvзбарàhа, іàн лхv оѡv імбааіт, лћан лvлаҕvрӡђуа ілмvр баразv лҭал лхv інђалvрԥеіт.

„Барà, убрі hàчкун акv дамvргуаqvуазааіт, ерàзнак ԥхvӡ деіцàабеіт, абрі ііàшанv акv іàмаàноуп. Абàр еха хумшvуп, сху-сжv інеілагvлуа,р сvзђу, ібvзбvзvуà акv нкvдлазща збуòіжђеі ііàшанv hà-чкун гуàqрак дшаҕущаз здvрvуоіт, іскvузеі àкумзар, “іћеіт Мурvђхуа. „Сарӷv іарà убvсцоп сшv qоу, слаԥvкущаӷv міҭ-qанацоіт, “лћан лvлаҕvрӡђуа лѐv іѡахvжжvн ахуа інvлаҭеіт. Мурvђхуа іаhà гуàжкра qаіцàн іԥћvс хучvк лгv нvікvларцv іàҕуікvіт.

„Барà, убасћуа баhаудоу? „Аћvнђђар дахганv іvԥан, „Ђарàнђа-ћа àку Керентух“ћà аку цђа ісvздvрам, аҵарà змòу ішvрћоуа ѐіԥш сарà ісvзћоуàм, àхà уезӷv убрі іахàршалоуп, аӡv ћvнђђарс дvђуҭан, ажvҭ ћvнђђар іђѐікђуаз зеӷv азàђ рvђанv іщђуеіт рћеіт. Убvс азàђ зоунv іааз баандаѡvк Алдvз іаhђнv дvзбоуàн.“-„Нàс узvізvмцаазеі? іздvрvуада Елqàн царакvn дvібàзар.“---„Бзамvqу, Елqàн дабѐібуаз, уі Аqуа акун дахђакvз, hарà hàчкун дабàqоу, уі Сібра дvqоуп, ожvӷ ібзvмдvрvцvі?“ “----„Аԥснv дàлгаӡанv дvргàзаап,“ лћеіт Шаріфà.

„Аԥснv моу, абрі ожv уѐvі укуадvрі неіђуцанv хv-мчvбжа àмѡа vђузарӷv узнеіуам,“ іћеіт Мурvђхуа. Ус акухап акумзар сv-Елqан ѐv-ҭаԥхvцк ахакvуà дvqазар,hаԥоу інасvԥ цӷахvѐіт іqаіцала кӷv, ддаԥхàрӷv, дмаԥхàрӷv, ҭђа даахàза арvн,тvмеі-тvшак дԥарvжіт àкумзар,аха абрі аурvс ћvнђђàр мжда, Аԥснv зеӷv іарà ірђама? „“лћеіт Шаріфà. Аԥснv зеӷv мòу, барà бзамvqу, Аԥснv àqара ѡбà-хԥа Ҭvла імпvтцакvуп уі àурvс ћvнђђàр.“„-ус àкузар аҭvла зеӷv іарà імпvтцѐіхалазаап, ахà ожv ауаа рvгунаhа ізvђанкvіт ућоу? Абрі ожv уарà ішvућаз ѐԥш, іцаз ахуàша ѐнv аhԥнv убрà аhкуажv ілvеіћуан арԥvс ҭахук, аћvнђђар дvшђàрі кvз, абаандаѡцà шаурvҭђуа, ђауàдvі аамvсђеі рvдӷvлђуа шрvмvрхvуа жлалà еіhабvра ћа уаhà ішзvqамлуа. Àhкуажӷv даàра лvлаҳ іекунацѐіт арі àжабж.“—„Убрà àрԥvс ѐvрvуàжцаща іqоу іѐума абрі èԥш àжабж щазбаӷ àhкуажvі бареі,-щvіжазар àкухап, уі абаа ідvррàhа.“-—„Уі уарà даҭòумбаӡеіт, ахà vімоу убрі àоѡ ірбаз а-студентраӷv іѐазvікvуеіт.“—„Студентрас уі ілоуàhа, оѡцас дбаԥ-баԥvуа ажак щеіћеіт,“—„Уарà іхàумцозаап уі дvпстудентvу, уàhа даѐакv àла дvузvмдvрvӷv, іхv-ахv àлаӷv дvузvмдvруоі, іхvàху ђvмфvфvлӡа іхуда інàѡснv іжѡахvр іаàкуԥсуа іqоуп,іріоуа цабvргvзар; „звла-гуђбааv, зхv qуàзvу дvоѡqvщvуп“-ћа уі дvоѡ-qущvуп, кvрідvруеіт, іарà убасцѳоуп дшvqоу.“—„Àі барà рvцhа! vі сарà дvздvрvуоіт, цара імам бàша хvрцàжкаѡvуп, дvнкvдћалоуа даакvдћалvуа дћђуп; уі барà дvуоѡ-бзіоу ща дзvбба абаандаѡцà іҭђvуѐіт ахvіћазvзvноуп. Бvгунаhà рvђущааіт бvчкун зла дvӡvз, абаандаѡцà рvҭђvуеіт зћоуазеӷv уаà-бзіàс ібvԥхазòуа бqарvмцеі! Барà мжда, зхv-ахv дvуу ракум істудентv, аҵàра змòу роуп, зхv qуàзvу зеӷv qvшхауазар hацкамбаҭ дуђуарàqара зхv qуазvу абаqоу аха урђ іщvбботуа еіԥш іqvшvуп-ћа оѡv ірзvімћазац. Уі ізvбуазеі-уі hаіqуацvп. Ћàчкун ма дрvҭђvн àмѡа дvђуп, ма, ііашанv іздvруоіт, гуàqрак дшаҕущаз, ахà іhàлша гуҭозеі! Ащ аартvіҭ,ішеіт сгуахòіт.“ Шаріфа ащ анааlvртv ішахан, амраӷv абàрца іаацаԥхахан,

„Унан цбеіт, ҭvбжv-àзаап hащцàжоз. Мvд-іԥvла щђvлааіт іарӷv уарӷv уі аоѡ іђvзща hѡаланагалап шvбжv маі! Сvчкунvі сарèі hарvтцhара, hàмvжкдара Анца цӷаранv. рvуаqгàнv ірԥvідаааіт уі аҕvчра ізvрцаз; ӡан іхащалуаз дара ірѓон, аҵӷара-ѐv іаннеі, рхv дàкухшанv длvрӡvіт,“ лћан лvҭђахqа даагажіт. „Урђ рvшvіра барà бзаqvмцеіт ахà урђ еіhаӷv іѐаѐкузӡа далеіт, уі аҵкvс еха мшаԥvуп, барӷv акv бѐvназкv; hанасуԥ кралаӡазар дvкмvрцкуа hàчкун іђvзща hаhарӷv qалап іћанМурvђхауӷv дѡаӷvлан аӡv дѡvђулvеіт

Абрі аҭђах мvзкvі бжакvі ааіасvуанv Мvсђафà ращђа дааԥалан Елqан імаҭаҕуа еілаћанv іікvз абарцан аԥарђаҕv ілvђуіцан, іцàз àмшаԥ ауха ашарԥазv Елqàн дvҭђахàз аареіћеіт. аԥаацаӷv хvла-гvла іаілvеіцеіт.

Абàс, hашхарvуа чкун Елqàн аҭvм жѡан àтца, аҭvм дӷvл аѐv, „Ђарàнсђі“ іманіфест іхv ізамvрхуакуа, мшаԥ ду àлбааша-разv ідунеі ԥсàхнv, інарцv-мѡа дѡvђулvеіт.

Д. Гуліа.

АМҺАҴVР.

Ђvркуҭvлап ѐнак-аԥсуа мћаҵvрк; чак ҵара ісоуàзар-ћа, аԥалаԥ даланv дvшнеіуаз, акумкуа, чарӡрак аѐv ауаа раҵанv ішгvлаз ібан, іарӷv дvнрvлагvлvеіт. Ігvлаз зеӷv ԥарала ачаҕуà аттаћа іхуhанv іргуан. Аԥсуаӷv ԥара імамзт азv, ачарӡѡv дvіћеіт. чабабак уалла ісvђ-ћа; ачарӡѡv іанvімvу, аԥсуа днvђусvн ачаҕуа ірѐіhабvз акv ааԥуԥаанv ілvеіѐеікшан днаскіанv длагvлvеіт. Ачарӡѡv аԥсуа ісааірхаз аҭа звуеіт-ћа, атта-ћа ачаҕуа іԥуԥаанv ігудцара далагvеіт.

Аԥахv ігvлаҕуаз, капеік мђаікуа реідараҕуа рvманv іцеіт; аԥсуаӷv ізгуаз іманv дvђуланv дцеіт.

Ачарӡѡv рvцhа дvзҭђалара, аԥсуа іаку, баша ігvлаҕуаз іча згаҕуаз раку, ізvмдvруа дшvђуӷажуаз- інімпvтцаба іццеіт. Агуàqра hаԥоу дакущааіт; агуаqра оѡv інамvруà еӷvqам.

Міха Чалмаз.

РЕДАКТОР; АГУԤ.

Захаров ітіпографія.